

Nationale Boomgaarden Stichting v.z.w.

Vereniging voor pomologie, boomgaard- en landschapsbeheer

(staatsblad 18 feb. 1986 – 18 dec. 1986) zetel: Limburgs Universitair Centrum – 3590 Diepenbeek

Leopold-III-straat 8 3724 Vliermaal, tel: 012/391188; fax: 012/747438

E-mail: info@boomgaardenstichting.be Website: www.boomgaardenstichting.be

HOOGSTAMNIEUWS 2007-1

VOORWOORD

Beste lezer,

Het plantseizoen loopt op zijn laatste benen. De hete herfst zorgde ervoor dat de fruitbomen hun bladeren pas zeer laat lieten vallen. In combinatie met de zachte winter heeft dit een extreem kort plantseizoen tot gevolg.

Mensen die nog met aanplantplannen zitten voor deze lente moeten zich haasten om de nieuwe aanplant nog een slaagkans te geven.

Gezien het belang van een correcte aanplant en de nodige goede zorgen in het eerste groeiseizoen, voor het overleven van het plantgoed, besteden we in deze editie extra aandacht aan dit onderwerp.

Wie zijn kennis omtrent snoei wil opfrissen kan weer terecht bij een van onze cursussen en ook voor een gezellige bloesemfietsocht vindt u in deze nieuwsbrief inspiratie.

Ludo Royen - voorzitter

SNOEI VAN JONGE BOMEN EN VOLWASSEN BOMEN

Het vroege voorjaar is een geschikte periode voor de vormsnoei. Personen die kennis willen opdoen of hun eerder opgedane kennis willen opfrissen zijn welkom op onderstaande herhalingslessen. Vooraf inschrijven is wenselijk aangezien het aantal deelnemers beperkt is.

Wanneer? 17 maart van 9.00u tot 12.00u

Wat? demonstratiesnoei

Waar? boomgaard Laarbeekbos Jette, Ring Brussel, afrit 9 AZ VUB, na brandweerkazerne naar rechts, Schapenweg inrijden.

Wegwijzers zijn aanwezig!

Kosten: € 5 per inschrijving met een maximum van 15 deelnemers. Bedrag te storten op rek.: 001-1333572-92 met vermelding "Snoei – Jette 17 maa 07" + tel. of gsmnummer.

E-mail voor inschrijving of bevestiging:

christian.lippens@skynet.be of

GSM: 0498 44 78 92.

VORMSNOEI VAN JONGE BOMEN

Wanneer? 31 maart van 9.00u tot 12.00u

Wat? Praktijk vormsnoei aan jonge bomen

Waar? Keizelboomgaard, Steenweg Hasselt – Diepenbeek, halverwege Zijstraat aan Zuidzijde inrijden, Keizelstraat Diepenbeek tussen huisnr. 36 en 40.

Kosten: € 7 voor NBS leden en € 9 voor niet-leden. Met gedrukte cursus. Bedrag te storten op rek : 451-8525391-96 met vermelding "Vormsnoei –Keizel". E-mail voor inschrijving, info of bevestiging:

info@boomgaardenstichting.be of

Tel: 012- 39 11 88.

Hoogstamnieuws wordt gratis bezorgd aan alle boomgaardeigenaars en fruitliefhebbers die dit wensen. Aanmelden kan via een e-mail naar info@boomgaardenstichting.be, een telefoontje naar 012 39 11 88 of een briefje naar NBS – Leopold III-straat nr 8 – 3724 Vliermaal.

Indien u hoogstamnieuws niet langer wenst te ontvangen kan u zich via dezelfde kanalen afmelden.

Maximale overlevingskansen voor nieuw aangeplante fruitbomen

Bij aanplant van nieuwe fruitbomen of vervanging van afgestorven bomen is het allerbelangrijkste doel voor het eerste jaar het "aanslaan" of in leven blijven van de nieuweling. Fruitbomen zijn immers vrij duur in aanschaf en iedere vervanging betekent bovendien een jaar langer wachten op de eerste fruitoogst.

De voornaamste sterfte oorzaak van jonge fruitbomen in het eerste jaar na aanplant is uitdroging. Enkele eenvoudige tips kunnen helpen de overlevingskansen voor nieuwe bomen te vergroten.

Bij een aanplant in de maanden februari en maart worden de wortels van een boom met naakte wortels best **ingeslijkt** met een aanklevende modderbrij vooraleer in het plantgat te worden gezet.

Een mortelkuip is ideaal voor het aanmaken van de modderbrij.

In de kuip doe je een hoeveelheid fijne leemgrond die je mengt met een hoeveelheid water totdat je een lopende stroperige brij bekomt.

De wortels van de aan te planten bomen worden even in deze brij heen en weer geschud totdat alle wortels rondom bedekt zijn met een laagje modder.

Vervolgens wordt de wortelkluit in het plantgat gezet, dat geleidelijk met de fijn verkruimelde grond wordt opgevuld.

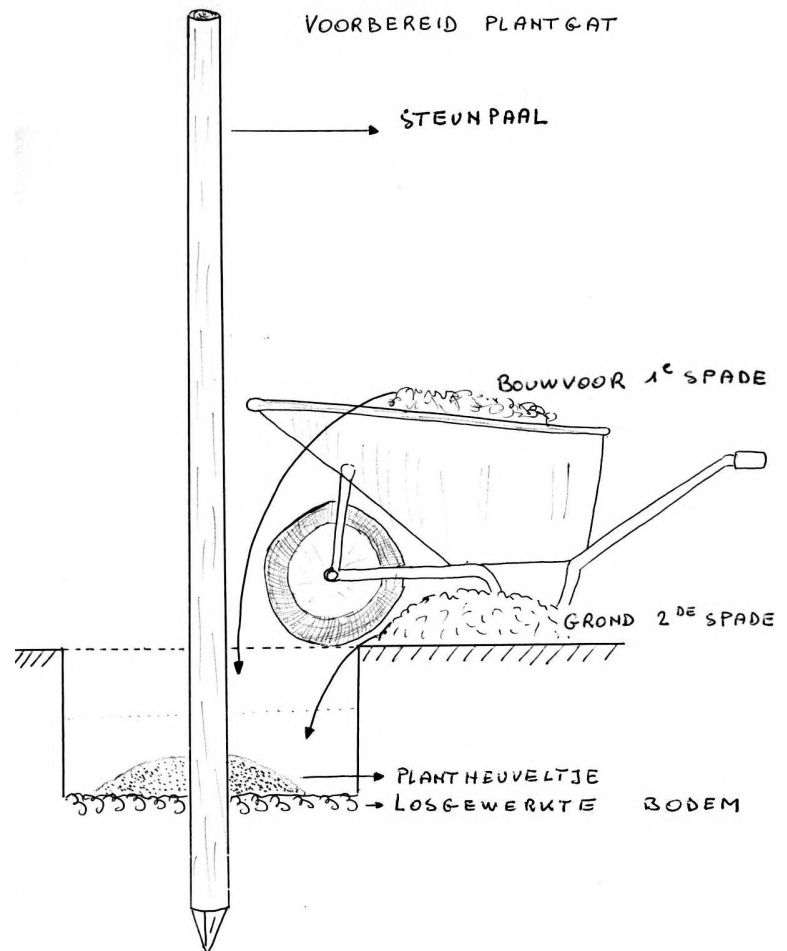
De wortelkluit wordt daarbij enkele keren al schuddend lichtjes omhooggetrokken.

Nadat het plantgat gevuld is, wordt de grond van binnen naar buiten cirkelvormig aangetrapt met de voet, zonder hem aan te dammen.

De aanklevende modderbrij zorgt ervoor dat de grond van het plantgat goed aansluit met de wortels, zodat nieuw gevormde haarworteltjes in vruchtbare aarde terecht komen waar ze kunnen groeien in plaats van in een ingesloten luchtbel waar ze zullen verdrogen en afsterven.

Boom met naakte wortel.

Plantgat voorbereid volgens de regels van de kunst

Ongesnoeide appelboom in het eerste groei-jaar. Door vochtgebrek zijn de uiteinden van de gesteltakken afgestorven. Ook de verdeling van nieuwe scheuten over de omtrek is niet goed.

Insnoeien van de gesteltakken op een oog in de goede richting zou dit hebben voorkomen.

Volgend jaar streng corrigeren is hier de boodschap.

Het **aangieten** van de boom na aanplant zal het resultaat van inslijken nog verbeteren.

Bij een aanplant in het najaar is het inslijken of aangieten minder nodig omdat de neerslag in de wintermaanden normaliter de bodem voldoende doordringt om de grond te doen aansluiten met de wortelkluit.

Zorg verder voor een **stevige bevestiging** aan een steunpaal zodat de wortelkluit niet kan bewegen. Haarworteltjes zouden daardoor kunnen afscheuren, met groeistilstand en afsterven tot gevolg.

Bedekking van de boomschijf (*cirkel van 1m ϕ rondom de stam*) met compost of verteerde stalmest is niet enkel nuttig voor de aanlevering van voedingsstoffen voor de groei, maar ook voor het in stand houden van een beschut microklimaat in de bodem.

In een omgeving waar woelmuizen voorkomen breng je de stalmest of compost best pas aan vanaf april en verwijder je niet verteerde resten in november.

Bij het rooien van bomen in een kwekerij blijft, zelfs met de beste zorgen, meer dan 50 % van de wortelmassa in de bodem achter, vandaar het belang van **de plantsnoei** van de kruin.

Zonder het insnoeien van de gesteltakken bij de aanplant kunnen de overgebleven wortels vaak onvoldoende vocht aanleveren aan de ongesnoeide kruin en loop je het risico dat de natuur zelf ingrijpt bij vochttekort. Het resultaat is dan meestal niet zo fraai.

HERHALINGSLES SLEUNEN VAN FRUITBOMEN

Wanneer? 14 april van 9.00u tot 12.00u

Wat? sleunen of snoei aan volwassen bomen

Waar? Meylandtboomgaard, E 314 afrit 28, richting Heusden. Na 1,5 km rechterkant: Meylandtlaan 20 in Heusden-Zolder.

Kosten: € 7 voor NBS leden en € 9 voor niet-leden. Met gedrukte cursus. Bedrag te storten op rek : 451-8525391-96 met vermelding "Sleunen - Meylandt". E-mail voor inschrijving, info of bevestiging:

info@boomgaardenstichting.be of

Tel.: 012 39 11 88.

Met stalmest bedekte boomschijf. Het mest mag de stam niet raken.

BLOEEMFIETSTOCHT VAN (+/- 35 km)

22 april 14.00u tot 17.00u
Leopold III-straat 8
Vliermaal – Kortesseem

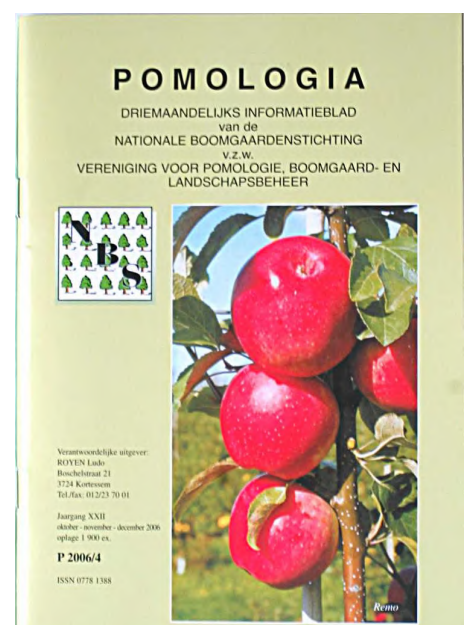
Onder leiding van een gids fietsen we langsheen oude en nieuwe hoogstamboomgaarden in één van de laatste overgebleven kerngebieden van het Haspengouwse boomgaardenlandschap. Met eigen ogen zien we hoe er op dit ogenblik door de verschillende gebruikers van het buitengebied wordt omgegaan met hoogstamboomgaarden en streekeigen oude fruitrassen. Verwaarlozing en nieuwe impulsen liggen in een mooi golvend parcours vaak maar één helling van elkaar verwijderd.

POMOLOGIA

Wenst u meer informatie over boomgaarden, fruit en alles wat daarmee te maken heeft dan het hoogstamnieuws u kan bieden, of wenst u de doelstellingen van de **NATIONALE BOOMGAARDENSTICHTING** te ondersteunen, dan is het ledentijdschrift van de vereniging voor u de goede keuze.

Een greep uit de inhoud van het eerste nummer van 2007:

- Oorwormen: een nuttig insect in pitfruit
- Natuur op bezoek: de appelvink
- Boombescherming: laatste deel – bescherming tegen wild
- Bemesting van fruitbomen
- Wat zorgt ervoor dat een boom groeit
- Mechelse fruitvariëteiten komen weer thuis
- Oude fruitrassen beter voor allergische personen
- Perentaarten en Corneliuskoeken
- Resistente appelrassen
- ...

Lid worden kan door € 20,00 over te schrijven op reknr.: 451-8525391-96 met de vermelding "Lidgeld"

WEES MILIEUVRIENDELIJK: BEZORG ONS UW E-MAIL ADRES ZODAT WE U HET HOOGSTAMNIEUWS ELECTRONISCH EN IN KLEUR KUNNEN TOEZENDEN